

ΕΤΕΚ: Απαιτούνται βέλτιστοι χειρισμοί στη διαχείριση των οικιακών αποβλήτων

Με αφορμή τη δημόσια συζήτηση που ακολούθησε την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για διορισμό ερευνητικής επιτροπής σχετικά με τη διαχείριση των οικιακών αποβλήτων το ΕΤΕΚ, το οποίο είχε και στο παρελθόν τοποθετηθεί δημόσια στο θέμα, επισημαίνει τα εξής:

1. Το ΕΤΕΚ σημειώνει ότι τα σημερινά αδιέξοδα και ο κίνδυνος να επιφορτιστεί ο φορολογούμενος ζημιές δεκάδων εκατομμυρίων από τη συνέχιση χρήσης χωματερών ή/ και από απαίτηση για ανάκτηση συγχρηματοδότησης για τη μονάδα της Λεμεσού φαίνεται να είναι αποτέλεσμα μιας σειράς λαθών και παραλείψεων σε βάθος μιας δεκαπενταετίας. Αφετηρία τούτης ήταν ένας υπερ-διαστασιολογημένος σχεδιασμός - ο οποίος αγνοούσε την ευρωπαϊκή ιεράρχηση διαχείρισης (μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση και τέλος διάθεση) - τον οποίο ακολούθησαν πρόχειρες αναθεωρήσεις, ασύγγνωστη αδράνεια, παλινδρομήσεις κάτω από ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα και εν τέλει κακή διαχείριση λύσεων που δόθηκαν. Το Επιμελητήριο ωστόσο θεωρεί πως μερίδιο ευθύνης, κυρίως στην αποτυχία επίτευξης των στόχων μείωσης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης των παραγόμενων οικιακών αποβλήτων φέρει και η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

2. Ενόψει των πιο πάνω, το Επιμελητήριο θεωρεί ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 30ης Οκτωβρίου 2013 για επαναξιολόγηση των αρχικών σχεδιασμών, στη λογική της ευρωπαϊκής ιεράρχησης διαχείρισης, με την καταρχήν μείωση των Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΕΔΑ) σε δύο από τέσσερις και τη μη προώθηση της κατασκευής της Κεντρικής Μονάδας Ενεργειακής Αξιοποίησης, ήταν προς την ορθή κατεύθυνση.

3. Ειδικότερα σε σχέση με τους πρόσφατους χειρισμούς οι παράγοντες που συνέτειναν στο να οδηγηθεί η Δημοκρατία στην σημερινή δεινή θέση αφορούν :

- την αδυναμία διασφάλισης των προϋποθέσεων που σχετίζονται με την ιεράρχηση στη διαχείριση των αποβλήτων και
- την αδράνεια ή και στην κακή διαχείριση που παρατηρήθηκε σε συνέχεια της προαναφερόμενης απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου και ειδικότερα την αποτυχία να υλοποιηθεί η κρίσιμη προώθηση της διαδικασίας για τη διάθεση του παραγόμενου δευτερογενούς καυσίμου, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η διάθεσή του στην αγορά και

– την αποτυχία εύρεσης λύσης για τη διαχείριση των οικιακών αποβλήτων της Λευκωσίας

4. Το ΕΤΕΚ εκτιμά πως δύσκολα θα βγει αλώβητη η Δημοκρατία από το σημερινό αδιέξοδο. Σε ότι αφορά τι μέλλον γενέσθαι, πέραν της απόδοσης ευθυνών και της βελτίωσης μέσω του εντοπισμού λαθών, το ΕΤΕΚ καταθέτει την άποψη πως θα πρέπει να καταρτιστούν επιτέλους, αλλά και να υλοποιηθούν αποτελεσματικά, δράσεις που να δίνουν έμφαση στη μείωση των παραγόμενων απορριμμάτων, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση. Αρκετές από τις δράσεις αυτές απαιτούν και νομοθετική ρύθμιση.

5. Θα πρέπει, επίσης, να υιοθετηθούν επικουρικά συστήματα βασισμένα στην αρχή του «ο ρυπαίνων πληρώνει», να θεσμοθετηθούν κίνητρα για ενίσχυση της οικιακής κομποστοποίησης και να θεσπιστούν μέτρα που θα βελτιώσουν την διαλογή στην πηγή. Με δεδομένο τον ενισχυμένο ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα πιο πάνω θα πρέπει με ειλικρίνεια να απαντηθεί κατά πόσο η σημερινή πολυκερματισμένη Τοπική Αυτοδιοίκηση δύναται, και υπό ποιες προϋποθέσεις, να αναλάβει αυτό τον ρόλο.

11 Οκτωβρίου 2017